

Ελληνική Οικονομία

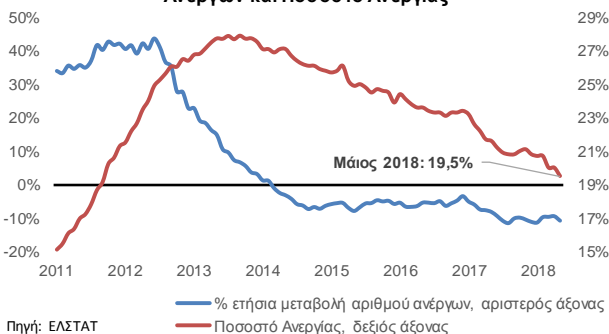
Η κρίση της τουρκικής λίρας σε συνδυασμό με τα ερωτηματικά γύρω από τη δημοσιονομική σύνεση της νέας ιταλικής κυβερνήσεως έχουν αυξήσει σημαντικά την αβεβαιότητα στις διεθνείς αγορές μετοχών και ομολόγων (βλέπε αναλυτική παρουσίαση στο τμήμα Παγκόσμιας Οικονομίας του παρόντος Δελτίου). Η εξέλιξη αυτή καθιστά απαραίτητη αφενός τη διατήρηση της ελληνικής οικονομικής πολιτικής εντός του πλαισίου όσων έχουν συμφωνηθεί με τους εταίρους και αφετέρου την προώθηση των μεταρρυθμίσεων και των ιδιωτικοποιήσεων έτσι ώστε να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη στη χώρα σε ένα περιβάλλον χρηματοοικονομικών κινδύνων.

Βελτιωμένη εικόνα στην αγορά εργασίας: Η οικονομία δημιουργεί νέες θέσεις εργασίας αν και το ποσοστό της μερικής απασχολήσεως σε αυτές παραμένει υψηλό

Η αύξηση της απασχολήσεως σε συνδυασμό με τη μείωση του αριθμού των ανέργων, σε ετήσια βάση, οδήγησαν σε σημαντική πτώση του ποσοστού ανεργίας, στο 19,5% τον Μάιο του 2018, δηλαδή σε ποσοστό χαμηλότερο του 20% για πρώτη φορά από τον Σεπτέμβριο του 2011, όπως παρουσιάζεται στο Γράφημα 1. Ωστόσο, οι διαρθρωτικές αδυναμίες παραμένουν, καθώς το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα παραμένει το υψηλότερο ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ-28. Παράλληλα, η αύξηση των θέσεων απασχολήσεως αφορά κυρίως μερική και εκ περιτροπής απασχόληση, με αποτέλεσμα οι μισθολογικές αμοιβές να παραμένουν σε χαμηλό επίπεδο.

Συγκεκριμένα, το ποσοστό ανεργίας, με βάση τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ, μειώθηκε τον Μάιο του 2018 κατά 0,5 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τον Απρίλιο του 2018, ενώ σε σχέση με τον Μάιο του 2017 κατά 2,2 ποσοστιαίες μονάδες. Ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 70,1 χιλιάδες άτομα ή κατά 1,9%, σε ετήσια βάση, τον Μάιο του 2018 και διαμορφώθηκε συνολικά σε 3.824 χιλιάδες άτομα, ενώ ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε σημαντικά κατά 11,0% και διαμορφώθηκε σε 925 χιλιάδες άτομα.

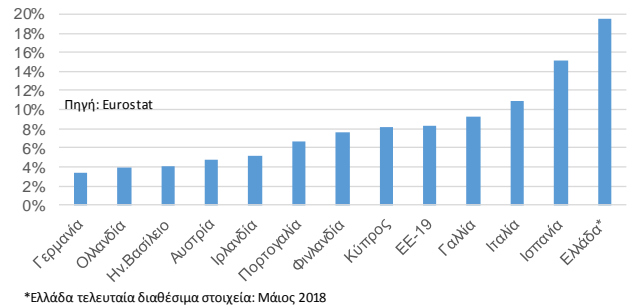
Γράφημα 1. Ετήσια % Μεταβολή του Αριθμού των Ανέργων και Ποσοστό Ανεργίας

Σημειώνεται ότι, στο πεντάμηνο του 2018 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 20,2%, από 22,3% το αντίστοιχο διάστημα του 2017.

Παρά τη φθίνουσα πορεία του, το ποσοστό ανεργίας παραμένει σημαντικά υψηλό και το υψηλότερο ανάμεσα στις χώρες της ΕΕ-28. Μετά την Ελλάδα ακολουθεί η Ισπανία στην οποία το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 15,2% τον Ιούνιο του 2018, ενώ το ποσοστό ανεργίας του μέσου όρου της Ευρωζώνης ανήλθε στο 8,3% (Γράφημα 2).

Γράφημα 2. Ποσοστό Ανεργίας Επιλεγμένων Χωρών της ΕΕ-28, Ιούνιος 2018

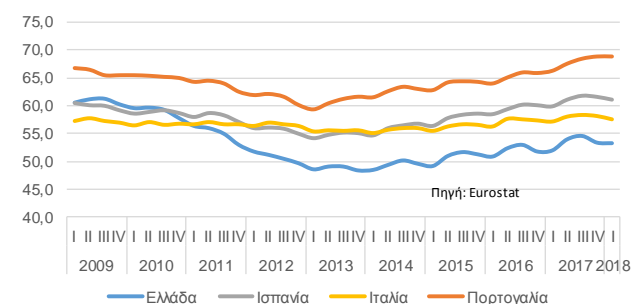

Το ποσοστό απασχολήσεως (δηλαδή το τμήμα του οικονομικά ενεργού πληθυσμού που εργάζεται) διατηρεί ανοδική τάση από το 2013, ωστόσο, διαμορφώνεται σε πολύ χαμηλό επίπεδο σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες που παρουσιάζονται στο Γράφημα 3. Σημειώνεται ότι, το ποσοστό απασχολήσεως στην Πορτογαλία (πορτοκαλί γραμμή) κινείται ανοδικά και διαμορφώνεται σε υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2011, όταν δηλαδή η χώρα εισήλθε σε πρόγραμμα προσαρμογής.

Το χαμηλό ποσοστό απασχολήσεως περιορίζει τον παραγωγικό συντελεστή της εργασίας, με σημαντικές επιπτώσεις στο δυνητικό προϊόν της χώρας, δεδομένου και της παράλληλης συρρικνώσεως των επενδύσεων κατά την διάρκεια της οικονομικής κρίσεως.

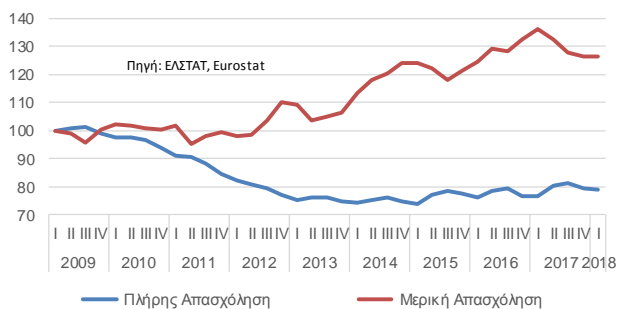
Η περαιτέρω ενίσχυση της απασχολήσεως και η αύξηση του ποσοστού απασχολήσεως, ωστόσο, θα πρέπει να συνοδευθεί από την ενίσχυση των θέσεων

Γράφημα 3. Ποσοστό Απασχόλησης στο Σύνολο του Πληθυσμού (15-74 ετών)

πλήρης απασχόλησης, προκειμένου να επιτευχθούν υψηλοί ρυθμοί αναπτύξεως της οικονομίας. Η επίτευξη μεγαλύτερης ευελιξίας στην αγορά εργασίας στο πλαίσιο των μεταρρυθμίσεων που εφαρμόστηκαν οδήγησαν σε σημαντική αύξηση του ποσοστού μερικής απασχόλησης, που παρουσιάζεται με την κόκκινη γραμμή στο Γράφημα 4, ενώ αντίθετα, το ποσοστό πλήρους απασχόλησης έχει μειωθεί σημαντικά σε σχέση με το επίπεδο του 2009 (μπλε γραμμή). Η ανοδική πορεία του ποσοστού μερικής και εκ περιτροπής απασχόλησης παρατηρείται εντονότερα στις νέες θέσεις εργασίας του ιδιωτικού τομέα, καθώς με βάση τα πρόσφατα στοιχεία του συστήματος ΕΡΓΑΝΗ, το ποσοστό των νέων θέσεων που αφορούν μερική και εκ περιτροπής απασχόληση ανήλθε στο 51,1% στο πρώτο εξάμηνο του 2018.

Γράφημα 4. Μερική και Πλήρης Απασχόληση και Ώρες Εργασίας (Q1 2009=100)

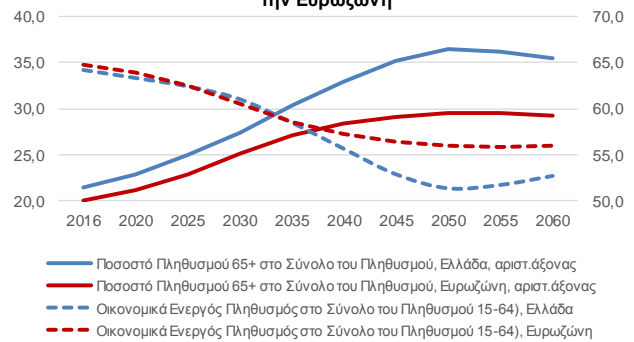
Δημογραφικές Προβλέψεις, Αγορά Εργασίας και Μακροχρόνια Ανάπτυξη

Τροχοπέδη στην επίτευξη υψηλών ρυθμών αναπτύξεως της οικονομίας σε μακροχρόνιο ορίζοντα μπορεί να αποτελέσουν οι δημογραφικές εξελίξεις που προβλέπουν οι διεθνείς οργανισμοί για την χώρα, κυρίως ως αποτέλεσμα της γήρανσης του πληθυσμού, οι οποίες καθιστούν ακόμη πιο επείγουσα τη δραστηκή μείωση του ποσοστού ανεργίας.

Ειδικότερα, με βάση το Ageing Report της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (2018), η ποσοστιαία συμμετοχή του οικονομικά ενεργού πληθυσμού (ηλικιακή ομάδα 15-64) στο σύνολο του πληθυσμού της Ελλάδος αναμένεται να μειωθεί κατά περίπου 10 εκατοστιαίες μονάδες έως το 2060 (από 63,3% το 2020 σε 52,7% το 2060), όπως παρουσιάζεται με την μπλε διακεκομμένη γραμμή στο Γράφημα 5. Η εξέλιξη αυτή, ceteris paribus, αναμένεται να οδηγήσει σε μείωση του εργατικού δυναμικού της χώρας κατά 1,1% σε μέσο ετήσιο επίπεδο την επόμενη 40ετία. Αντίστοιχη καθοδική πορεία εμφανίζει και το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού στο σύνολο του πληθυσμού στην Ευρωζώνη (κόκκινη διακεκομμένη γραμμή), αν και παραμένει σε υψηλότερο επίπεδο.

Παράλληλα, το ποσοστό των ατόμων ηλικίας άνω των 65 ετών στο σύνολο του πληθυσμού, με βάση τις δημογραφικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, θα ανέλθει στο 36,5% το 2050, από 22,8% το 2020.

Γράφημα 5. Δημογραφικές Εξελίξεις στην Ελλάδα και την Ευρωζώνη

Η επίτευξη υψηλών ρυθμών αναπτύξεως σε μακροχρόνιο ορίζοντα είναι μεγάλης σημασίας ιδιαίτερα μετά τη συμφωνία για επίτευξη υψηλών δημοσιονομικών πρωτογενών πλεονασμάτων σε ένα μακρύ χρονικό ορίζοντα. Η δυνατότητα μακροχρόνιας αναπτύξεως επιβαρύνεται σημαντικά από τις δημογραφικές προβλέψεις για την χώρα, καθώς και από την χαμηλή παραγωγικότητα. Συνεπώς, η πλήρης εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων, η επιτάχυνση των ιδιωτικοποιήσεων και η προσέλκυση άμεσων ξένων επενδύσεων κρίνεται απαραίτητη για να ενισχυθεί τόσο η παραγωγικότητα της εργασίας όσο και το εργατικό δυναμικό με την επιστροφή από το εξωτερικό υψηλής ποιότητας ανθρώπινου δυναμικού που μετακινήθηκε στη διάρκεια της οικονομικής κρίσεως. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ, η απρόσκοπτη υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων θα μπορούσε να οδηγήσει σε αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,8% ετησίως την επόμενη δεκαετία.

Οικονομική Συγκυρία

Ποσοστό Ανεργίας ανά Φύλο και Ηλικιακή Ομάδα: Το ποσοστό ανεργίας των ανδρών και των γυναικών βαίνει μειούμενο, αλλά εξακολουθεί να είναι υψηλότερο στις γυναίκες (Πίνακας 1). Τον Μάιο του 2018, το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ανήλθε στο 24,1%, έναντι 15,8% των ανδρών. Σε σχέση με τον Μάιο του 2013, το ποσοστό ανεργίας των ανδρών μειώθηκε κατά 8,8 ποσοστιαίες μονάδες, έναντι 7,5 των γυναικών.

Πίνακας 1. Ποσοστό Ανεργίας ανά Φύλο, Μάιος

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Άρρενες	24,6	23,9	22,2	19,8	18,2	15,8
Θήλειες	31,6	30,9	28,1	28,3	26,0	24,1
Σύνολο	27,6	27,0	24,9	23,6	21,7	19,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Επίσης, το ποσοστό ανεργίας μειώθηκε σε όλες τις ηλικιακές ομάδες τον Μάιο του 2018 σε σχέση με τον Μάιο του 2017. Η μεγαλύτερη μείωση, κατά 4,3 εκατοστιαίες μονάδες εμφανίζεται στην ηλικιακή ομάδα 15-24, ωστόσο, όπως φαίνεται στον Πίνακα 2, αυτή η ομάδα καταγράφει και το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας (39,7% τον Μάιο του 2018).

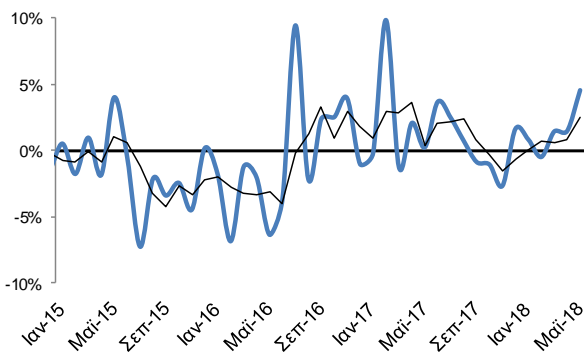
Πίνακας 2. Ποσοστό Ανεργίας ανά Ηλικιακή Ομάδα, Μάιος

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
15-24	59,7	51,6	49,8	49,4	44,0	39,7
25-34	35,9	34,2	30,4	30,4	27,4	24,0
35-44	24,2	23,4	22,6	20,0	19,0	18,1
45-54	20,9	22,3	20,1	19,5	17,1	16,3
55-64	15,8	17,8	17,4	18,9	18,7	15,3
Σύνολο	27,6	27,0	24,9	23,6	21,7	19,5

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Λιανικές Πωλήσεις: Στο διάστημα Ιανουαρίου-Μαΐου του 2018, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, ο γενικός δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο αυξήθηκε κατά 1,6%, σε ετήσια βάση, έναντι αύξησης κατά 2,1% στο αντίστοιχο διάστημα του 2017. Σημειώνεται, ωστόσο, ότι τον Μάιο του 2018, η αύξηση του δείκτη όγκου ήταν υψηλή και ανήλθε σε 4,6%, σε ετήσια βάση, έναντι οριακής αύξησης 0,3% τον ίδιο μήνα του 2017 (Γράφημα 6). Η σημαντική αύξηση του Μαΐου του 2018 αποδίδεται στην ικανοποιητική άνοδο των πωλήσεων, με βάση τον όγκο, στα μεγάλα και μικρά καταστήματα τροφίμων.

Γράφημα 6. Εξέλιξη Δείκτη Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο (% ετήσια μεταβολή και κινητός μέσος 3μηνών)

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στο διάστημα πενταμήνου του 2018, από τους επιμέρους κλάδους που συνθέτουν τον γενικό δείκτη, τη μεγαλύτερη αύξηση παρουσίασαν οι δείκτες όγκου λιανικών πωλήσεων στον κλάδο των επίπλων και ηλεκτρικών ειδών (+8,3%), των μεγάλων

Πίνακας 3. Ετήσιες % Μεταβολές του Μέσου Δείκτη Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο

Κατηγορίες Καταστημάτων	Ιαν. -Μάιος	Ιαν. -Μάιος
	2018	2017
Μεγάλα Καταστήματα Τροφίμων	4,0%	2,9%
Μικρά Καταστήματα Τροφίμων	-6,6%	-4,6%
Πολυκαταστήματα	2,3%	-0,3%
Φαρμακευτικά-Καλλυντικά	3,2%	0,2%
Ένδυση-Υπόδηση	2,3%	3,4%
Έπιπλα-Ηλεκτρ. Είδη	8,3%	2,2%
Βιβλία-Χαρπικά-Λοιπά είδη	-0,5%	10,2%
Καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,3%	-2,2%
Γενικός Δείκτης	1,6%	2,1%

Γενικός Δείκτης εκτός Καυσίμων και Λιπαντικών Αυτοκινήτων

1,9% **2,0%**

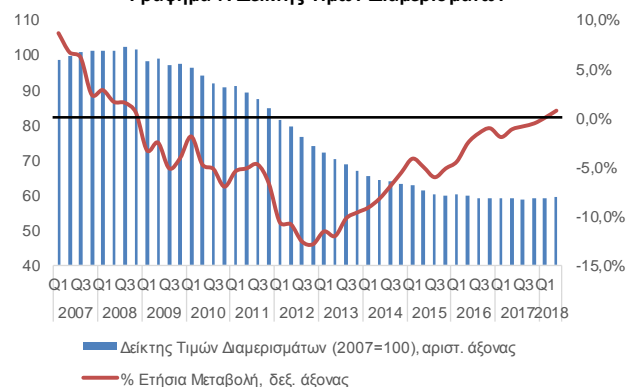
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ.

καταστημάτων τροφίμων (4,0%) και στα φάρμακα και καλλυντικά (+3,2%) (Πίνακας 3).

Ωστόσο, σημαντικοί κλάδοι, όπως τα μικρά καταστήματα τροφίμων και «βιβλία-χαρπικά», παρουσίασαν, το πρώτο πεντάμηνο του 2018, πτώση του δείκτη όγκου, σε ετήσια βάση, κατά 6,6% και 0,5%, αντίστοιχα.

Τιμές Οικιστικών Ακινήτων και Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα: Με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Τραπεζής Ελλάδος, στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, ο δείκτης τιμών των οικιστικών ακινήτων αυξήθηκε κατά 0,8%, σε ετήσια βάση, έναντι οριακής αύξησης κατά 0,1% το πρώτο τρίμηνο του 2018, και μείωσης του 0,5% στο τέταρτο τρίμηνο του 2017. Η πορεία του δείκτη τιμών στο πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους σηματοδοτεί την ανακοπή της καθοδικής πορείας των τιμών, που ξεκίνησε από το πρώτο τρίμηνο του 2009 και διατηρήθηκε έως και το τέλος του 2017. Συγκεκριμένα, στο δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους, ο δείκτης τιμών διαμερισμάτων διαμορφώθηκε στις 59,5 μονάδες, από 59,0 μονάδες το δεύτερο τρίμηνο του 2017 (Γράφημα 7). Στο πρώτο εξάμηνο του 2018, οι τιμές των ακινήτων αυξήθηκαν κατά 0,5%.

Γράφημα 7. Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων

Σε σχέση με την παλαιότητα των διαμερισμάτων, σημειώνεται ότι η αύξηση των τιμών ήταν μεγαλύτερη στα νέα διαμερίσματα (μέχρι 5 έτη) κατά 0,9% στο δεύτερο τρίμηνο, σε ετήσια βάση, έναντι αύξησης κατά 0,7% στα παλαιά (άνω των 5 ετών).

Αναφορικά με την εξέλιξη των τιμών των κατοικιών ανά γεωγραφική περιοχή παρατηρείται ότι:

Στην Αθήνα, οι τιμές κατέγραψαν την μεγαλύτερη αύξηση, κατά 1,2% σε ετήσια βάση, έναντι μείωσης 1,0% το δεύτερο τρίμηνο του 2017. Στη Θεσσαλονίκη, στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, ο ετήσιος ρυθμός αύξησης των τιμών διαμερισμάτων ήταν οριακός, κατά 0,2%, έναντι μείωσης 1,1% το δεύτερο τρίμηνο του 2017.

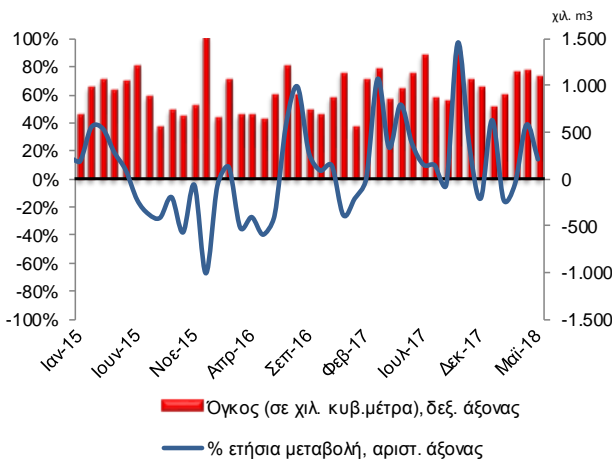
Τα επόμενα τρίμηνα αναμένεται σταδιακή επιτάχυνση του ρυθμού αύξησης των τιμών των ακινήτων. Σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα, η αναθέρμανση της αγοράς θα επιτευχθεί κυρίως μέσω της ζήτησης ακινήτων υψηλών προδιαγραφών, στο πλαίσιο υλοποίησης επενδυτικών σχεδίων, αλλά και τις καλύτερες συνθήκες που θα διαμορφωθούν για τα

νοικοκυριά, μέσω ενίσχυσης του διαθέσιμου εισοδήματός τους και μείωσης του ποσοστού ανεργίας.

Όσον αφορά στην ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα, με βάση τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, στο πεντάμηνο Ιανουαρίου-Μαΐου του 2018 σημειώθηκε αύξηση κατά 11% με βάση τον όγκο (χιλ. m³), ενώ σημαντική ήταν η αύξηση του όγκου τον Μάιο του 2018, σε ετήσια βάση, κατά 13,8% (Γράφημα 8).

Παράλληλα, ο αριθμός των οικοδομικών αδειών αυξήθηκε κατά 5,1%, σε ετήσια βάση. Συνολικά το πρώτο πεντάμηνο του 2018 εκδόθηκαν συνολικά 5.653 άδειες (274 περισσότερες σε σχέση με την ίδια περίοδο πέρυσι), εκ των οποίων το 19,9% στον Νομό Αττικής. Στο Νότιο Αιγαίο και την Κρήτη εκδόθηκε συνολικά το 18,6% των αδειών, με ρυθμούς αύξησης 20,9% και 8,2% αντίστοιχα. Επίσης, η Κεντρική Μακεδονία (που περιλαμβάνει το νομό Θεσσαλονίκης) και αφορά στο 13,9% των εκδοθεισών οικοδομικών αδειών, παρουσίασε αύξηση κατά 13,3%.

Γράφημα 8. Όγκος Οικοδομικής Δραστηριότητας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Παρά τη διαφανόμενη βελτίωση της αγοράς κατοικίας, με βάση τις τιμές και την πορεία της οικοδομικής δραστηριότητας, οι προσδοκίες των επιχειρήσεων για τις ιδιωτικές κατασκευές τον Ιούλιο του 2018 παρουσίασαν πτώση για δεύτερο συνεχή μήνα, στις 80,6 μονάδες, αν και παραμένουν σε υψηλότερο επίπεδο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (Ιούλιος 2017: 72,7). Παράλληλα οι προβλέψεις για την απασχόληση στον κλάδο, επιδεινώνονται οριακά με το ισοζύγιο θετικών/αρνητικών απαντήσεων να κυμαίνεται στις -2,0 μονάδες τον Ιούλιο του 2018 (Ιούνιος 2018: 0,0).

Παγκόσμια Οικονομία

Πίεσεις για τη συναλλαγματική ισοτιμία της τουρκικής λίρας - Διεύρυνση του ελλείμματος του εμπορικού ισοζυγίου

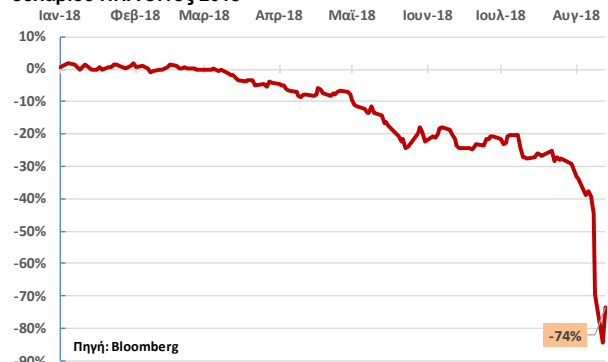
Τα τελευταία πέντε έτη, ο μέσος ετήσιος ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης της Τουρκίας διαμορφωνόταν στο 6,0%, ακολουθώντας την Κίνα (7,1%) και την Ινδία (7,2%). Η οικονομία της Τουρκίας όμως έχει αρχίσει να εμφανίζει σημεία υπερθερμάνσεως. Συγκεκριμένα, το εμπορικό έλλειμμα στο πρώτο εξάμηνο του 2018, κατέγραψε ετήσια άνοδο 31,6%, με αποτέλεσμα να διαμορφωθεί στα \$40,7 δισ. ενώ το εξωτερικό χρέος (δημόσιο και ιδιωτικό) έχει αυξηθεί από \$194 δισ. το 2007 σε \$467 δισ. (52,9% ΑΕΠ) το Μάρτιο του 2018.

Παράλληλα, εντυπωσιακή άνοδο σημειώνει ο πληθωρισμός, καθώς ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής άγγιξε το 15,9% τον Ιούλιο, (ήτοι η μεγαλύτερη αύξηση από το 2004) από 10,4% που ήταν τον Ιανουάριο. Η άνοδος του πληθωρισμού ήταν η αιτία που οι χρηματαγορές άρχισαν να αισθάνονται άβολα με τη συμπεριφορά της τουρκικής λίρας. Ως αποτέλεσμα, η ισοτιμία της τουρκικής λίρας έναντι του δολαρίου ΗΠΑ, άρχισε να δέχεται σημαντικές πιέσεις από τα μέσα του Μαρτίου 2018 (γράφημα 9)

Βαθμός εξαρτήσεως της Κεντρικής Τραπέζης- Διπλωματική αντιπαράθεση με ΗΠΑ

Επιπροσθέτως, οι ανορθόδοξες συστάσεις του Προέδρου της Τουρκίας προς την Κεντρική Τράπεζα, να μην κινηθεί σε αύξηση των επιτοκίων για την εξυγίανση της οικονομίας, σε συνδυασμό με την επιδείνωση των σχέσεων της Τουρκίας με τις ΗΠΑ, επιβάρυναν περαιτέρω την κατάσταση.

Γράφημα 9. Υποτίμηση (-)/ Ανατίμηση (+) τουρκικής λίρας έναντι δολαρίου ΗΠΑ εντός 2018

Πηγή: Bloomberg

Η ανακοίνωση από τον Πρόεδρο των ΗΠΑ για αύξηση των δασμών στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμίνιου από την Τουρκία, είχε σαν αποτέλεσμα την περαιτέρω εξασθένιση της τουρκικής λίρας, εντείνοντας τις ανησυχίες ότι η κρίση θα μπορούσε να επεκταθεί και σε άλλες αναδυόμενες οικονομίες. Επισημαίνεται, ότι οι ΗΠΑ είναι ο μεγαλύτερος εισαγωγέας χάλυβα στον

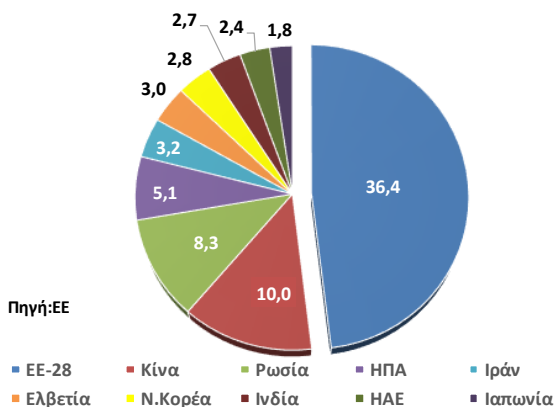
κόσμο, ενώ η Τουρκία είναι ό εκτός κατά σειρά προμηθευτής χάλυβα των ΗΠΑ. Όπως αποτυπώνεται στο γράφημα 9, η τουρκική λίρα από τα μέσα Μαρτίου βρίσκεται σε ελεύθερη πτώση με αποτέλεσμα να έχει υποχωρήσει άνω του 70% της αξίας της σε σχέση με το δολάριο.

Οι πιέσεις στην τουρκική λίρα, επέφεραν εκτεταμένες ρευστοποιήσεις στις χρηματιστηριακές και ομολογιακές αγορές διεθνώς, με το δολάριο να ενισχύεται και το ευρώ να υποχωρεί στο χαμηλότερο επίπεδο έναντι αυτού, από τον Ιούλιο του 2017.

Ενδεχόμενες επιδράσεις στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία

Το ερώτημα που γεννάται είναι αν οι εξελίξεις στην τουρκική οικονομία μπορούν να επηρεάσουν την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας. Μολονότι, ο πληθυσμός της Τουρκίας είναι σχετικά μεγάλος (79,5 εκατ. άτομα), η οικονομία της αντιπροσωπεύει μόνο το 1% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Οι χώρες της Ευρωζώνης διατηρούν ένα εμπορικό πλεόνασμα με την Τουρκία, το οποίο θεωρείται σχετικά μικρό (2017: €14,7 δισ.). Στις προηγούμενες χρηματοπιστωτικές κρίσεις που είχαν πλήξει την Τουρκία, οι Ευρωπαίοι εξαγωγείς είχαν στρέψει τις εμπορικές τους δραστηριότητες σε άλλες αγορές, προκειμένου να αναπληρώσουν την απολεσθείσα ζήτηση. Εκτιμάται, ότι κάτι ανάλογο θα πράξουν και σε αυτή την περίπτωση. (Γράφημα 10).

Γράφημα 10. Εισαγωγές 2017: Εμπορικοί εταίροι Τουρκίας (%επί συνόλου εξαγωγών)

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα εξέφρασε τον προβληματισμό της για την έκθεση των Ευρωπαϊκών τραπεζών στην Τουρκία (Financial Times 10.8). Σύμφωνα με την Τράπεζα Διεθνών Διακανονισμών (BIS), οι τράπεζες της Τουρκίας έχουν εκδώσει δάνεια ύψους \$148 δισ. και €100 δισ., με το μεγαλύτερο τμήμα αυτών να αφορά το εξωτερικό. Η μεγαλύτερη έκθεση εστιάζεται στις τράπεζες της Ισπανίας, καθώς έχουν δανείσει περί τα \$80,9 δισ. ακολουθούν η Γαλλία με \$35,1 δισ., η Ιταλία με \$18,5 δισ. και η Γερμανία με \$12,7 δισ. Ωστόσο, η έκθεση δεν είναι τόσο μεγάλη ώστε να υπάρχει ο φόβος δημιουργίας μιας νέας τραπεζικής κρίσεως στην Ευρώπη. Επισημαίνεται, ότι οι ΗΠΑ και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν δανείσει \$18,1 δισ. και \$16,9 δισ. αντίστοιχα.

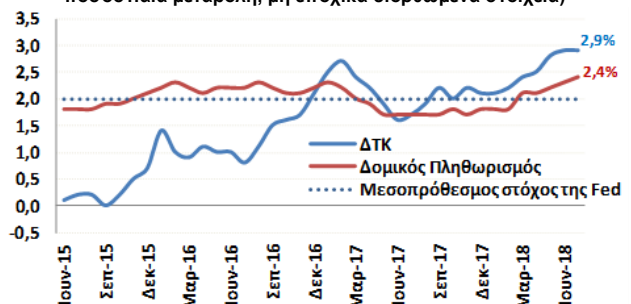
Η μεγαλύτερη ανησυχία των επενδυτών είναι αν η κρίση της Τουρκίας μπορεί να επιδράσει και σε άλλες αναδυόμενες οικονομίες και ιδιαίτερα σε αυτές που θεωρούνται οικονομικά ευάλωτες (Αργεντινή, Νότια Αφρική). Το βασικό συμπέρασμα που εξάγεται από τη μέχρι τώρα διαμορφούμενη εικόνα, είναι ότι η συμπεριφορά των επενδυτών απέναντι στις αναδυόμενες οικονομίες έχει αλλάξει. Ο περιορισμός του επενδυτικού κινδύνου εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε εκροές κεφαλαίων, καθώς οι επενδυτές θα προσπαθούν να αναπροσαρμόσουν τα χαρτοφυλάκια τους. Τέλος, οι αναταράξεις στη χρηματαγορά της Τουρκίας, θα οδηγήσουν σε υψηλότερα επίπεδα το κόστος χρηματοδότησεως του δημόσιου και ιδιωτικού χρέους των αναδυόμενων οικονομιών, με αποτέλεσμα να υπάρξουν επιπτώσεις στη δυναμική της οικονομικής τους αναπτύξεως.

▼ ΗΠΑ

Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΔΤΚ)

Σύμφωνα με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία, η αύξηση του ΔΤΚ παρέμεινε αμετάβλητη τον Ιούλιο στο 2,9%, το υψηλότερο ποσοστό από τον Φεβρουάριο του 2012. Σημειώνεται ότι στην αύξηση του ΔΤΚ συνέβαλαν όλες οι υποκατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών, ενισχύοντας την πιθανότητα διατηρήσεως των πληθωριστικών πιέσεων. Παράλληλα, ο **δομικός πληθωρισμός** (ΔΤΚ εξαιρουμένων των τιμών τροφίμων και ενέργειας) αυξήθηκε στο 2,4% τον Ιούλιο, το υψηλότερο ποσοστό από τον Σεπτέμβριο του 2008, κυρίως λόγω της αυξήσεως των τιμών για δαπάνες στέγασης και υγείας, από 2,3% τον Ιούνιο (Γράφημα 11).

Γράφημα 11. Εξέλιξη ΔΤΚ και δομικού πληθωρισμού (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή, μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Ο πληθωρισμός αναμένεται να διατηρήσει τη δυναμική του στους επόμενους μήνες, καθώς η ανεργία διαμορφώνεται σε χαμηλό επίπεδο (Ιούλιος: 3,9%) και οι τιμές των πρώτων υλών αναμένεται να αυξηθούν, εν μέρει λόγω των δασμών που έχει επιβάλλει η κυβέρνηση στις εισαγωγές ξυλείας, αλουμινίου και χάλυβα.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Fed (Ιούνιος 2018), το 2018, ο πληθωρισμός και ο δομικός πληθωρισμός αναμένεται να διαμορφωθούν περί το 2,0% και 2,1%,

αντίστοιχα, ενώ το 2019 και 2020, αμφότεροι εκτιμώνται στο 2,1%.

Ζώνη του Ευρώ (ΖΤΕ)

ΑΕΠ

Σύμφωνα με εκτίμηση της Eurostat, στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, ο ρυθμός αναπτύξεως, σε τριμηνιαία βάση, διατηρήθηκε αμετάβλητος στο 0,4%. Σε ετήσια βάση, στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά 2,2%, έναντι 2,5% στο προηγούμενο τρίμηνο. Στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, ο ετήσιος ρυθμός αυξήσεως της οικονομικής δραστηριότητας επιβραδύνθηκε στις περισσότερες οικονομίες της ΖΤΕ (Πίνακας 4).

Πίνακας 4. Ποσοστιαία μεταβολή ΑΕΠ στη ΖΤΕ και σε επιλεγμένα κράτη-μέλη

	τριμηνιαία βάση			
	2ο 3μηνο 2018	1ο 3μηνο 2018	4ο 3μηνο 2017	3ο 3μηνο 2017
ΖΤΕ	0,4	0,4	0,7	0,7
Γερμανία	0,5	0,4	0,5	0,6
Γαλλία	0,2	0,2	0,7	0,7
Ιταλία	0,2	0,3	0,3	0,3
Ολλανδία	0,7	0,6	0,9	0,6
Ισπανία	0,6	0,7	0,7	0,7
Πορτογαλία	0,5	0,4	0,7	0,6
Ελλάδα	ΜΔ	0,8	0,2	0,5
Ην. Βασίλειο	0,4	0,2	0,4	0,4
ΗΠΑ	1,0	0,5	0,6	0,7
	ετήσια βάση			
	2ο 3μηνο 2018	1ο 3μηνο 2018	4ο 3μηνο 2017	3ο 3μηνο 2017
ΖΤΕ	2,2	2,5	2,8	2,8
Γερμανία	1,9	2,0	2,8	2,7
Γαλλία	1,7	2,2	2,8	2,7
Ιταλία	1,1	1,4	1,6	1,7
Ολλανδία	2,7	3,0	2,9	3,0
Ισπανία	2,7	3,0	3,1	3,1
Πορτογαλία	2,3	2,1	2,4	2,4
Ελλάδα	ΜΔ	2,3	2,0	1,5
Ην. Βασίλειο	1,3	1,2	1,3	1,7
ΗΠΑ	2,8	2,6	2,5	2,3

ΜΔ: Μη διαθέσιμα στοιχεία

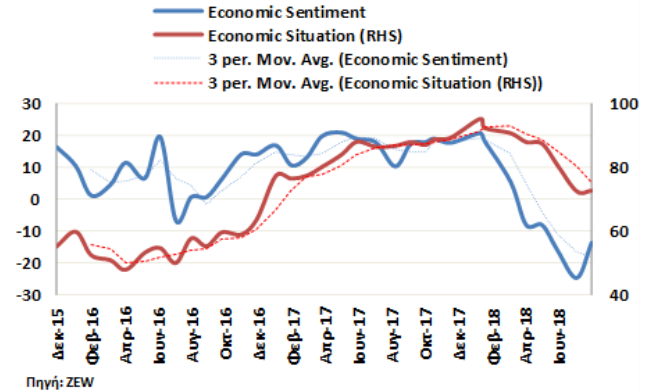
Γερμανία

Δείκτης εμπιστοσύνης των επενδυτών (ZEW)

Το επίπεδο του δείκτη εμπιστοσύνης των επενδυτών (ZEW) για την τρέχουσα οικονομική συγκυρία της Γερμανίας αυξήθηκε οριακά στις 72,6 μονάδες τον Αύγουστο του 2018 από 72,4 μονάδες τον Ιούλιο (Γράφημα 12). Επίσης αυξημένος ήταν τον Αύγουστο ο δείκτης εμπιστοσύνης των επενδυτών για την ανάπτυξη της οικονομίας της Γερμανίας στους επόμενους έξι μήνες, στις -13,7 μονάδες, έναντι -24,7 μονάδων τον Ιούλιο. Σημειώνεται ότι, ο δείκτης λαμβάνει αρνητική τιμή όταν οι περισσότεροι των ερωτηθέντων (στελέχη χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, ασφαλιστικών εταιρειών, πάροχοι χρηματοοικονομικών υπηρεσιών) διαβλέπουν

χειροτέρευση των προοπτικών της οικονομίας. Σύμφωνα με την έρευνα, η εμπιστοσύνη των επενδυτών για τις προοπτικές της οικονομίας στους επόμενους έξι μήνες ανέκαμψε λόγω της επίτευξης συμφωνίας και τη λύση των εμπορικών διαφωνιών μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ.

Γράφημα 12. Δείκτης εμπιστοσύνης των επενδυτών (ZEW)

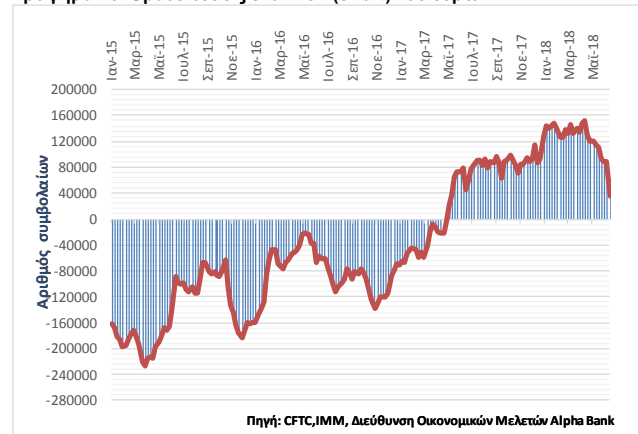

Αγορές Κεφαλαίου & Συναλλάγματος

Ισοτιμίες

Σύμφωνα με τα στοιχεία του Χρηματιστηρίου του Σικάγου, οι συνολικές καθαρές τοποθετήσεις (αγορές μείον πωλήσεις) για μη εμπορικές συναλλαγές (specs) στο ευρώ την εβδομάδα που έληξε

Γράφημα 13. Specs θέσεις εναντίον (short) του ευρώ

στις 7 Αυγούστου μειώθηκαν κατά 12.260 συμβόλαια, με αποτέλεσμα οι συνολικές καθαρές θέσεις να διαμορφωθούν στα 10.565 συμβόλαια από 22.825 που ήταν την προηγούμενη εβδομάδα (Γράφημα 13). Σημειώνεται ότι πρόκειται για τη δεύτερη εβδομαδιαία μείωση που σημειώνεται από τις 17 Ιουλίου 2018.

Ευρώ (EUR/USD) ► Η ισοτιμία ευρώ-δολαρίου στις 13 Αυγούστου στην Ευρώπη διαμορφωνόταν περί τα 1,1375 USD/EUR με αποτέλεσμα το ευρώ να καταγράφει από την αρχή του έτους απώλειες έναντι του δολαρίου (-5,2%) και να διαπραγματεύεται υψηλότερα κατά 10%, από το χαμηλό των τελευταίων

15 ετών που σημείωσε στις 3 Ιανουαρίου 2017 (\$1,0342).

Σε εβδομαδιαία βάση, το ευρώ καταγράφει κέρδη τόσο έναντι του δολαρίου, όσο και έναντι των νομισμάτων των αναδυόμενων οικονομιών, καθώς η απότομη εξασθένιση της τουρκικής λίρας ώθησε τους επενδυτές στα αποκαλούμενα ασφαλή νομίσματα (safe-haven currencies). Οι επενδυτές οδηγούνται σε ρευστοποιήσεις τοποθετήσεων υψηλού κινδύνου με αποτέλεσμα να δέχονται σημαντικές πιέσεις τα νομίσματα αρκετών αναδυόμενων οικονομιών. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι το ρούβλι Ρωσίας υποχωρεί έναντι του δολαρίου ΗΠΑ κατά 17,8% από την αρχή του έτους, ενώ το ραντ Νοτίου Αφρικής κατά 16,5%. Οι επενδυτές ανησυχούν για μια γενίκευση της κρίσεως στις αναδυόμενες οικονομίες η οποία όπως το 1997 στην Ασία είχε επιπτώσεις ακόμα και σε οικονομίες με ισχυρά μακροοικονομικά μεγέθη.

Οι απώλειες του ευρώ σε χαμηλό 13 μηνών έναντι του δολαρίου αποδίδονται στις ανησυχίες των επενδυτών για το μέγεθος της εκθέσεως των ευρωπαϊκών τραπεζών στην Τουρκία. Η τουρκική λίρα από το ιστορικά χαμηλό των 7,24 λιρών ανά δολάριο, βρήκε στήριξη στις δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών περί υπάρξεως σχεδίου δράσεως για την οικονομία και στην ανακοίνωση της Κεντρικής Τραπέζης ότι θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλισθεί η χρηματοπιστωτική σταθερότητα. Οι πιέσεις για την οικονομία και τη λίρα της Τουρκίας, επιταχύνθηκαν όταν την περασμένη Παρασκευή ο Πρόεδρος των ΗΠΑ για λόγους εθνικής ασφαλείας, ενέκρινε τον διπλασιασμό των δασμών στις εισαγωγές χάλυβα και αλουμινίου από την Τουρκία, με αποτέλεσμα οι δασμοί στον χάλυβα να φθάνουν στο 50%, ενώ στο αλουμίνιο το 20%.

Το δολάριο κερδίζει έδαφος και από το γεγονός, ότι η πορεία των μακροοικονομικών μεγεθών (πληθωρισμός, ανεργία) ενισχύει την άποψη περί μιας νέας αυξήσεως των βασικών επιτοκίων της Ομοσπονδιακής Τραπέζης (Fed) στη συνεδρίαση της Επιτροπής Νομισματικής Πολιτικής (FOMC) τον ερχόμενο μήνα. Σημειώνεται ότι λαμβανομένων υπόψη των επικρατούσων οικονομικών συνθηκών (13/8/2018), η αγορά εκτιμά την πιθανότητα ανόδου των επιτοκίων της Fed, στη συνεδρίαση του Σεπτεμβρίου κατά 0,25% σε 90,0%.

Ελβετικό Φράγκο (CHF) ► Το ευρώ, εμφανίζει τάση εξασθενήσεως έναντι του φράγκου στην αρχή της εβδομάδας, κινούμενο στην περιοχή των 1,1319 φράγκων. Σημειώνεται ότι το ευρώ καταγράφει απώλειες έναντι του φράγκου από την αρχή του έτους κατά 3,2%. Το ελβετικό φράγκο συγκεντρώνει το αγοραστικό ενδιαφέρον, καθώς λειτουργεί ως νόμισμα ασφαλούς επιλογής (safe-haven currency) σε περιόδους κρίσεως.

Βάσει των δημοσιευθέντων νομισματικών στοιχείων της ΤτΕλβετίας (SNB) την προηγούμενη εβδομάδα,

εκτιμάται ότι δεν υπήρξε παρέμβασή της στην αγορά συναλλάγματος για αποτροπή ενίσχυσης του φράγκου, καθώς το ποσό των μετρητών που οι εμπορικές τράπεζες της Ελβετίας είχαν καταθέσει στη SNB, ανήλθε οριακά στα 576,12 δισ. φράγκα για την εβδομάδα που έληξε στις 10 Αυγούστου έναντι 575,90 δισ. φράγκων που ήταν την εβδομάδα μέχρι και τις 3 Αυγούστου.

Στερλίνα (GBP) ► Αρνητική η εικόνα της στερλίνας σε εβδομαδιαία βάση, καθώς στις 6 Αυγούστου εμφανίζει απώλειες τόσο έναντι του δολαρίου-ΗΠΑ (1,2755 USD/GBP), όσο και έναντι του ευρώ (0,8820 GBP/EUR). Σωρευτικά η στερλίνα από την ημέρα διεξαγωγής του δημοψηφίσματος της 23ης Ιουνίου 2016, έχει διολισθήσει κατά 13,9% έναντι του δολαρίου και κατά 15,1% έναντι του ευρώ. Ωστόσο, από την αρχή του έτους η στερλίνα καταγράφει κέρδη 0,42% έναντι του ευρώ και απώλειες 5,6% έναντι του δολαρίου.

Η στερλίνα στην αρχή της εβδομάδας διαπραγματεύονταν κοντά στα χαμηλά των τελευταίων 13 μηνών έναντι του δολαρίου, καθώς οι επενδυτές συνεχίζουν να τοποθετούνται υπέρ του δολαρίου, ενώ εντείνεται η ανησυχία τους κατά πόσο το Ηνωμένο Βασίλειο (HB) είναι σε θέση να εξασφαλίσει μια εμπορική συμφωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μέχρι το Μάρτιο του 2019. Η πορεία της στερλίνας στο προσεχές διάστημα θα είναι συνδεδεμένη με τις συζητήσεις για το εμπορικό καθεστώς HB και ΕΕ μετά το Μάρτιο του 2019, καθώς οι εξελίξεις σε επίπεδο οικονομίας δε σηματοδοτούν μια νέα αύξηση των βασικών επιτοκίων της Τραπέζης της Αγγλίας, τουλάχιστον μέχρι το επόμενο έτος.

Σε επίπεδο ανάληψης επενδυτικού κινδύνου, το ασφάλιστρο κινδύνου (CDS-credit default swaps) πενταετούς διάρκειας, διαμορφωνόταν στις 13 Αυγούστου στα 26,2 bps από 25,9 bps που ήταν πριν μια εβδομάδα.

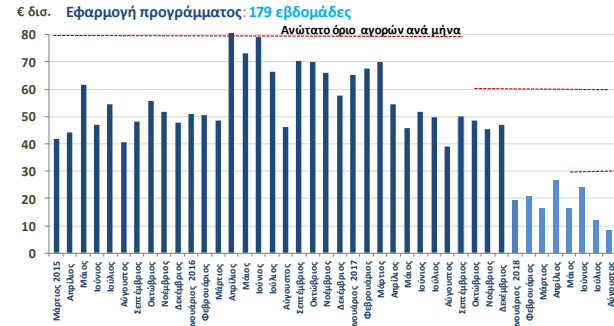
Αγορές ομολόγων – Η πορεία του προγράμματος QE της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης (ΕΚΤ)

Οι αγορές κρατικών ομολόγων από την ΕΚΤ (γράφημα 14) την εβδομάδα μέχρι τις 10 Αυγούστου στο πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος ποσοτικής χαλάρωσης (QE), ανήλθαν στα €2.046 δισ. με αποτέλεσμα ο μέσος εβδομαδιαίος όρος από την έναρξη του προγράμματος να διαμορφώνεται στα €11,4 δισ. Παράλληλα, η ΕΚΤ προέβη σε αγορές καλυμμένων ομολόγων, αξίας € 474 εκατ. και Asset-backed securities αξίας € 37 εκατ. Επίσης, η ΕΚΤ την περασμένη εβδομάδα πραγματοποίησε αγορές εταιρικών και ασφαλιστικών ομολογιακών τίτλων αξίας €502 εκατ. ενώ από τις 8 Ιουνίου 2016 έχει συνολικά αγοράσει περί τα €166 δισ.

Στην Ελληνική αγορά ομολόγων, το εύρος τιμών αγοράς του 10ετούς ομολόγου λήξης 30 Ιαν. 2028 διαμορφωνόταν στις 13 Αυγούστου μεταξύ 96,07-

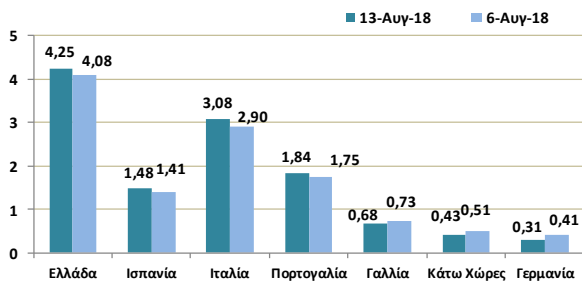
96,56 ήτοι απόδοση 4,19%-4,26%. Η απόδοση του 10ετούς ομολόγου της Ελλάδας κινείται ανοδικά, καθώς η ανησυχία μεταδόσεως της τουρκικής κρίσης σε συνάρτηση με το σχέδιο δημοσιονομικών δαπανών της Ιταλίας, προκαλούν ρευστοποιήσεις στις περιφερειακές αγορές ομολόγων της Ευρωζώνης. Η αναβάθμιση της πιστοληπτικής αξιολογήσεως της Ελλάδας κατά δύο βαθμίδες στο BB- από τον οίκο Fitch επισκίαστηκε από τις εξελίξεις στις χρηματαγορές της Τουρκίας.

Γράφημα 14. Πρόγραμμα αγοράς κρατικών ομολόγων ΕΚΤ

Η διαφορά απόδοσης μεταξύ του 10ετούς της Ελλάδας και του ομολόγου της Γερμανίας (spread) ανήλθε στις 393 μονάδες βάσης. Παράλληλα, η απόδοση του 10ετούς ομολόγου της Γερμανίας, ως σημείο αναφοράς του κόστους δανεισμού της Ζώνης του Ευρώ, μειώθηκε στο 0,31% (γράφημα 15).

Γράφημα 15.. Αποδόσεις 10ετών ομολόγων (%)

Το 10ετές ομόλογο της Πορτογαλίας στις 13 Αυγούστου κατέγραψε απόδοση 1,84%, της Ισπανίας 1,48% και της Ιταλίας 3,08%. Η διαφορά απόδοσης του 10ετούς Πορτογαλικού ομολόγου σε σχέση με την αντίστοιχη του Γερμανικού, ανήλθε σε εβδομαδιαία βάση στις 152 μ.β. και του 10ετούς Ιταλικού ομολόγου στις 276 μ.β. (Πίνακας 5). Η απόδοση του 10-ετούς ομολόγου των ΗΠΑ διαμορφωνόταν στο 2,86% στις 13 Αυγούστου 2018.

Πίνακας 5. Διαφορά αποδόσεων 10ετών επιλεγμένων ομολόγων της ΖτΕ με το αντίστοιχο 10ετές της Γερμανίας

	13-Αυγ-18	6-Αυγ-18	Διαφορά μβ*
Ελλάδα	393	367	26
Ισπανία	117	101	16
Ιταλία	276	249	27
Πορτογαλία	152	134	19
Γαλλία	37	32	4
Κάτω Χώρες	11	10	1

Πηγή: Reuters * μβ=μονάδες βάσης

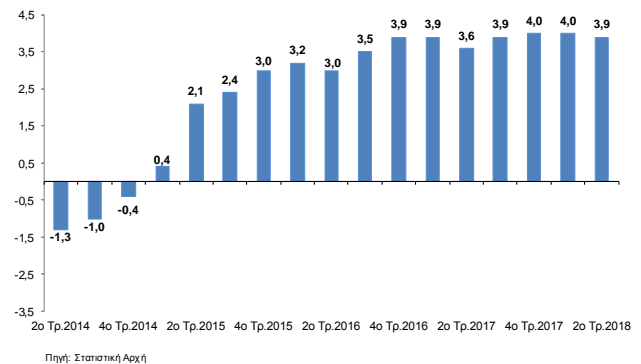
Νοτιοανατολική Ευρώπη

Κύπρος

Ρυθμός ανάπτυξης

Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ παρουσίασε οριακή επιβράδυνση στο 3,9%, σε ετήσια βάση, στο δεύτερο τρίμηνο του 2018 από 4,0% στο πρώτο τρίμηνο του 2018, τόσο σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα όσο και με τα μη εποχικά διορθωμένα στοιχεία (Γράφημα 16). Σε τριμηνιαία βάση, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 0,8% στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, έναντι 1,0% στο πρώτο τρίμηνο του 2018. Σύμφωνα με τη Cystat, η αύξηση του ΑΕΠ στο δεύτερο τρίμηνο του 2018 προήλθε κυρίως από τον κλάδο των ξενοδοχείων και εστιατορίων, το εμπόριο, τις κατασκευές, τη μεταποίηση, τις επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες, καθώς και τις δραστηριότητες διοικητικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών. Αντιθέτως, υποχώρηση καταγράφηκε στις χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες.

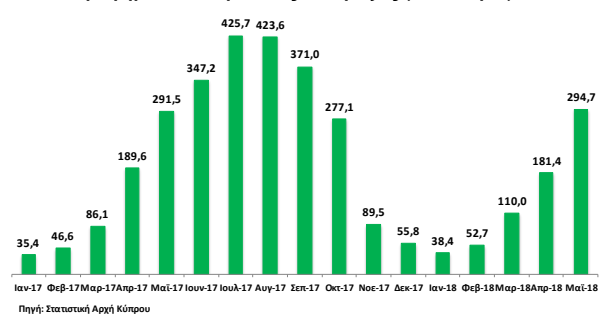
Γράφημα 16. ΑΕΠ (ετήσια % μεταβολή)

Τουριστικές εισπράξεις

Οι τουριστικές εισπράξεις αυξήθηκαν κατά 1,1%, σε ετήσια βάση, τον Μάιο, με αποτέλεσμα να ανέλθουν στα €294,7 εκατ. από €291,5 εκατ. τον Μάιο του 2017 (Γράφημα 17). Επίσης αύξηση σημείωσαν τον Μάιο οι αφίξεις τουριστών κατά 7,6%, σε ετήσια βάση και ανήλθαν στα 450.495 άτομα από 418.732 άτομα τον Μάιο του 2017. Αντιθέτως, μειωμένες ήταν τον Μάιο τόσο οι εισπράξεις ανά ημέρα στα €76,06 από €79,10 τον Μάιο του 2017, όσο και οι εισπράξεις ανά άτομο στα €654,14 από €696,08 τον Μάιο του 2017.

Γράφημα 17. Τουριστικές εισπράξεις (εκατ. ευρώ)

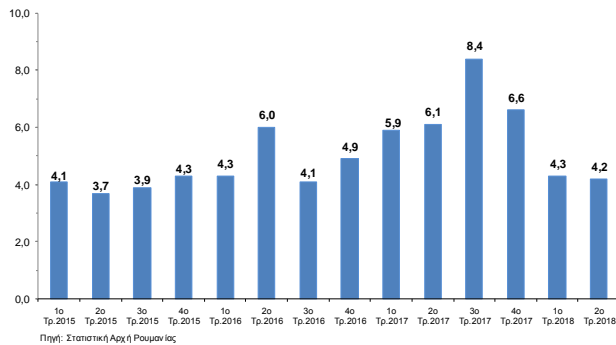

▼
Ρουμανία

Ρυθμός ανάπτυξης

Στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ (εποχικά διορθωμένο) παρουσίασε οριακή επιβράδυνση στο 4,2%, σε ετήσια βάση, από 4,3% στο πρώτο τρίμηνο του 2018 (Γράφημα 18). Σε τριμηνιαία βάση, το ΑΕΠ αυξήθηκε κατά 1,4% στο δεύτερο τρίμηνο του 2018, έναντι οριακής ανόδου κατά 0,1% στο πρώτο τρίμηνο του 2018. Σε μη εποχικά διορθωμένη βάση, ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ επιταχύνθηκε οριακά σε 4,1%, σε ετήσια βάση, στο δεύτερο τρίμηνο του 2018 από 4,0% στο πρώτο τρίμηνο του 2018.

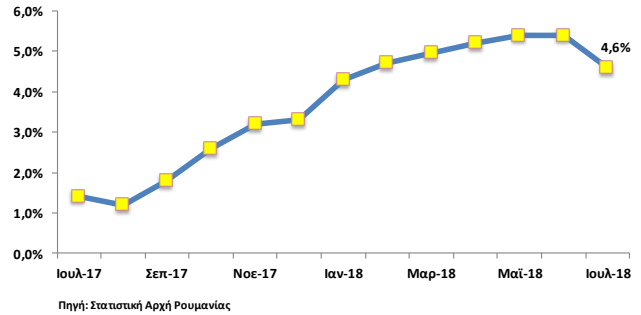
Γράφημα 18. ΑΕΠ (ετήσια % μεταβολή)

Πληθωρισμός

Ο πληθωρισμός υποχώρησε στο 4,6% τον Ιούλιο από 5,4% τον Ιούνιο (Γράφημα 19), το οποίο ήταν το υψηλότερο επίπεδο από τον Φεβρουάριο του 2013. Στο πρώτο επτάμηνο του 2018, ο πληθωρισμός διαμορφώθηκε, κατά μέσο όρο, σε 4,9% και ήταν πολύ υψηλότερος από το ανώτατο επίπεδο του στόχου της ΤτΡουμανίας (1,5%-3,5%). Τον Ιούλιο, τη μεγαλύτερη αύξηση σημείωσαν οι τιμές των αεροπορικών μεταφορών.

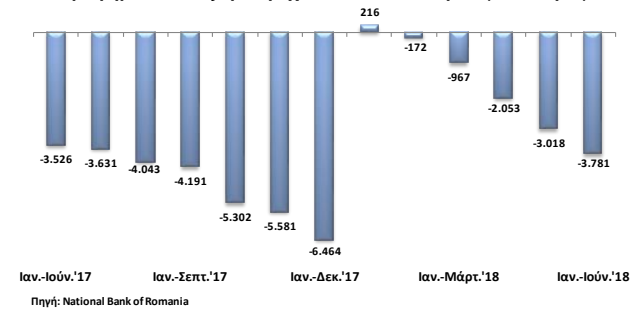
Γράφημα 19. Πληθωρισμός

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών

Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών αυξήθηκε κατά 7,2%, σε ετήσια βάση, στην περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου, με αποτέλεσμα να ανέλθει στα €3,78 δισ. από €3,53 δισ. στην αντίστοιχη περίοδο του 2017 (Γράφημα 20). Αυτό ήταν αποτέλεσμα του υψηλότερου εμπορικού ελλείμματος, καθώς οι εισαγωγές αυξήθηκαν με μεγαλύτερο ρυθμό σε σχέση με τις εξαγωγές, καθώς και του χαμηλότερου πλεονάσματος του ισοζυγίου υπηρεσιών και του ισοζυγίου των τρεχουσών μεταβιβάσεων. Αντιθέτως, θετική επίδραση στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών είχε η μείωση του ελλείμματος του ισοζυγίου εισοδημάτων.

Γράφημα 20. Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών (εκατ.ευρώ)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΣΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Ετήσια στοιχεία	2013	2014	2015	2016	2017
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	-3,2	0,7	-0,3	-0,2	1,4
Ιδιωτική Κατανάλωση	-2,6	0,6	-0,5	0,0	0,1
Δημόσια Κατανάλωση	-6,4	-1,4	1,2	-1,5	-1,1
Ακαθάριστες Επενδύσεις Παγίου Κεφαλαίου	-8,4	-4,7	-0,3	1,6	9,6
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	1,5	7,7	3,1	-1,8	6,8
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	-2,4	7,7	0,4	0,3	7,2
Γενικός Δκτ Τιμών Καταναλωτή, (% ετήσια μεταβολή, μέσος έτους)	-0,9	-1,3	-1,7	-0,8	1,1
Ανεργία (% , μέσο έτους)	27,5	26,5	24,9	23,5	21,5
Πρωτογενές Ισοζύγιο της Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	1,7	0,3	0,6	3,7	4,0
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	177,4	178,9	176,8	180,8	178,6
Ισοζύγιο Τρεχ. Συναλλαγών (% ΑΕΠ)	-2,0	-1,6	-0,2	-1,1	-0,8

Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας	2017	2017			2018
		Q2	Q3	Q4	Τελευταία διαθέσιμη περίοδος
Οικονομική Δραστηριότητα (% ετήσια μεταβολή)					
Όγκος Λανικού Εμπορίου (εκτός καυσίμων και λιπαντικών)	1,4	2,4	1,1	-0,5	1,1 (Ιαν.-Μάρτ.)
Νέες εγγραφές Επιβατηγών Αυτοκινήτων	22,1	3,4	35,8	25,1	36,1 (Ιαν.-Απρ.)
Ιδιωτική Οικοδομική Δραστηριότητα (όγκος σε χιλ. μ ³)	19,4	32,0	5,7	33,4	1,9 (Ιαν.-Μαρ.)
Βιομηχανική Παραγωγή: Μεταποίηση	3,3	2,6	2,3	2,6	2,0 (Ιαν.-Απρ.)
Δείκτες Προσοδικίων					
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών PMI στη μεταποίηση	50,2	49,4	51,8	52,5	53,5 (Ιούν.)
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	96,6	94,0	99,3	99,5	102,5 (Ιούν.)
Δείκτης Επιχειρηματικών Προσοδικίων στη Βιομηχανία	93,0	91,1	93,9	95,1	103,1 (Ιούν.)
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών	-63,0	-70,0	-57,0	-52,7	-52,4 (Ιούν.)
Πιστωτική Επέκταση , (% ετήσια μεταβολή, τέλος περιόδου)					
Ιδιωτικός Τομέας	-0,8	-1,3	-0,8	-0,8	-1,9 (Μάιος)
Επιχειρήσεις	0,4	-0,3	0,4	0,4	-1,6 (Μάιος)
- Βιομηχανία	-1,4	-4,7	-3,9	-1,4	-3,2 (Μάιος)
- Κατασκευές	-1,5	-3,0	-1,4	-1,5	-1,7 (Μάιος)
- Τουρισμός	1,1	1,7	1,7	1,1	1,4 (Μάιος)
Νοικοκυριά	-2,3	-2,5	-2,2	-2,3	-2,2 (Μάιος)
- Καταναλωτικά Δάνεια	-0,5	-0,7	-0,5	-0,5	-0,6 (Μάιος)
- Στεγαστικά Δάνεια	-3,0	-3,2	-2,9	-3,0	-3,0 (Μάιος)
Τιμές και Αγορά Εργασίας					
Δείκτης Τιμών Καταναλωτή, (% ετήσια μεταβολή, μέσος περιόδου)	1,1	1,3	1,0	0,8	0,6 (Μάιος)
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων, (% ετήσια μεταβολή)	-1,0	-1,2	-0,6	-0,3	-0,2 (Α' τρίμηνο)
Ανεργία (% , μέσος περιόδου)	21,5	21,6	20,9	20,9	20,1 (Μαρτ.)
ΑΕΠ (% ετήσια μεταβολή, σταθερές τιμές 2010)	1,4	1,5	1,4	1,9	2,3 (Α' τρίμηνο)
Ιδιωτική Κατανάλωση	0,1	0,8	-0,1	-0,8	-0,4 (Α' τρίμηνο)
Δημόσια Κατανάλωση	-1,1	-2,1	-1,1	2,1	0,3 (Α' τρίμηνο)
Επενδύσεις	9,6	1,1	-8,2	28,9	-10,4 (Α' τρίμηνο)
Εξαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	6,8	9,7	7,6	5,3	7,6 (Α' τρίμηνο)
Εισαγωγές Αγαθών & Υπηρεσιών	7,2	4,8	9,3	5,0	-2,8 (Α' τρίμηνο)

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, ΕΛΣΤΑΤ, IOBE, IHS Markit

Το παρόν δελτίο εκδίδεται από την Alpha Bank και έχει αποκλειστικά ενημερωτικό χαρακτήρα. Οι πληροφορίες που περιέχει προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευτεί από την Alpha Bank και αποτελούν έκφραση γνώμης βασισμένη σε διαθέσιμα δεδομένα μιας συγκεκριμένης ημερομηνίας. Το παρόν δεν αποτελεί συμβουλή ή σύσταση ούτε προτροπή για την διενέργεια οποιασδήποτε συναλλαγής και ως εκ τούτου δεν έχουν ληφθεί υπόψη παράγοντες όπως η γνώση, η εμπειρία, η χρηματοοικονομική κατάσταση και οι επενδυτικοί στόχοι ενός εκάστου των δυνητικών ή/και υφιστάμενων πελατών και δεν έχουν ελεγχθεί για πιθανή φορολόγηση του εκδότη στην πηγή ούτε και για άλλη, περαιτέρω, φορολογική συνέπεια εκ της συμμετοχής σ' αυτά. Επίσης δεν συνιστά έρευνα στον τομέα των επενδύσεων κατά την έννοια της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου δεν έχει συνταχθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του νόμου για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της έρευνας στον τομέα των επενδύσεων. Η Alpha Bank δεν υποχρεούται να επικαιροποιεί ή να αναθεωρεί το δελτίο αυτό ούτε να προβαίνει σε ανακοινώσεις ή ειδοποιήσεις σε περίπτωση που οποιοδήποτε στοιχείο, γνώμη, πρόβλεψη ή εκτίμηση που περιέχεται σε αυτό μεταβληθεί ή διαπιστωθεί εκ των υστέρων ως ανακριβής. Τυχόν δε προβλέψεις επί του παρόντος δελτίου για την πορεία των αναφερόμενων σε αυτό οικονομικών μεγεθών αποτελούν εκτιμήσεις της Alpha Bank βασισμένες στα δεδομένα που περιλαμβάνονται στο δελτίο. Η Alpha Bank και οι θυγατρικές της, καθώς επίσης τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, τα στελέχη και οι υπάλληλοι αυτών δεν παρέχουν καμία διαβεβαίωση ούτε εγγυώνται την ακρίβεια, την πληρότητα και την ορθότητα των πληροφοριών που περιέχονται και των απόψεων που διατυπώνονται στο παρόν ή την καταλληλότητά τους για συγκεκριμένη χρήση και δεν φέρουν καμία ευθύνη για οποιανδήποτε άμεση ή έμμεση ζημία θα μπορούσε τυχόν να προκύψει σε σχέση με οποιανδήποτε χρήση του παρόντος και των πληροφοριών που περιέχει εν όλω ή εν μέρει. Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή αναδημοσίευση αυτού του δελτίου ή τμήματος του πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρει την Alpha Bank ως πηγή προελεύσεώς του